

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ และแนวทางการแก้ไขปัญหของประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

- ▶ ด้านการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีคุณภาพระดับโลกอย่างยั่งยืน
- ▶ ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและประมงที่มีศักยภาพในพื้นที่เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

การวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ และแนวทางการแก้ไข ของประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

ในการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ศูนย์ปฏิบัติการกลุ่มจังหวัดฯ ได้ประมวลความคิดเห็น สภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางแก้ไขจากประชาชนในพื้นที่จังหวัดระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สะท้อนมุมมองการพัฒนาจากกลุ่มบุคคลที่จะมีส่วนได้ส่วนเสียจากการแปลงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ไปสู่แผนปฏิบัติการ และการดำเนินงานโครงการต่างๆ โดยตรง ความคิดเห็น และข้อมูลที่ได้รับจากการสำรวจปัญหา ความต้องการ และแนวทางการแก้ไขจากภาคประชาชนจะเป็นเสมือนกลไกในถ่ายทอดข้อมูลทุกมิติ และแนวทางตามยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ ให้เป็นแผนภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องด้วยจังหวัดต่างๆ ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันได้รวบรวมความคิดเห็นจากประชาชนในลักษณะที่แตกต่างกันไป และครอบคลุมรายละเอียดในหลากหลายประเด็น ดังนั้น เพื่อให้สามารถนำข้อมูลในส่วนนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน กลุ่มจังหวัดฯ จึงได้สรุปสาระสำคัญของสภาพปัญหา แนวทางแก้ไขปัญหา และจุดเน้นของการพัฒนาตามประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง 2 ประเด็น ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวทางทะเลที่มีคุณภาพระดับโลก อย่างยั่งยืนและยุทธศาสตร์การสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในพื้นที่เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวทางทะเลที่มีคุณภาพระดับโลก อย่างยั่งยืน

สาระสำคัญของประเด็นยุทธศาสตร์นี้จะเกี่ยวข้องกับเพื่อรักษาแหล่งท่องเที่ยวในอันดามัน ยังคงสภาพธรรมชาติที่สมบูรณ์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวระบบนิเวศสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเน้นพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ รวมถึงยกระดับบุคลากรให้มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชื่อมโยงกับภาคบริการ พร้อมสนับสนุนการสร้างกิจกรรมใหม่ๆ รวมถึงการบูรณาการระหว่างหน่วยงานซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยหลักนำไปสู่การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัดให้เติบโตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก ได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืนและสามารถสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

➤ สภาพปัญหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางทะเล รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

(1) ปัญหาเส้นทางการคมนาคมขนส่งค่อนข้างกระจุกตัวอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญๆ ในขณะที่เส้นทางการคมนาคมอื่น ๆ ไม่สะดวกและปลอดภัย เส้นทางการคมนาคมที่เชื่อมโยงจังหวัดบางจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ ยังมีสภาพเป็นถนน 2 ช่องจราจร โดยเฉพาะทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ซึ่งเป็นเส้นทางการคมนาคมขนส่งสายหลักของภาคใต้ฝั่งอันดามัน และยังมีปัญหาการคมนาคมขนส่งระหว่างพื้นที่ในส่วนของแผ่นดินใหญ่กับเกาะต่างๆ ทั้งที่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนและแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจาก

ท่าเทียบเรือไม่ได้มาตรฐานและร่องน้ำมีสภาพตื้นเขิน รวมถึงเส้นทางการเดินทางโดยเครื่องบินค่อนข้างจำกัด เป็นอุปสรรคต่อการกระจายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ในขณะที่เดียวกัน จำนวนยานพาหนะ และจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในเขตเมืองของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ ก่อให้เกิดปัญหาความแออัดในพื้นที่ สะท้อนปัญหาด้านความพร้อมและคุณภาพของการบริการพื้นฐาน และการบริหารจัดการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(2) ปัญหาความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม และความสมบูรณ์ตามธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวปัจจุบันที่อยู่ในเกณฑ์ถดถอยเป็นปัญหาที่ทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ กำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลกระทบจากการเพิ่มปริมาณของนักท่องเที่ยวและจากภัยธรรมชาติ ขาดการพัฒนาและดูแลที่ต่อเนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประชาชนบางส่วนยังขาดจิตสำนึกสาธารณะ ไม่เห็นถึงความจำเป็นในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว

(3) การขาดการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศ เชิงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวดั้งเดิมภาครัฐ ภาคเอกชนให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์และทำการตลาดด้านการท่องเที่ยวให้กับแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ซึ่งคนส่วนใหญ่รู้จักแล้วเพียงอย่างเดียว การประชาสัมพันธ์ในระยะเวลาที่ผ่านมา ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยว ให้กระจายตัวไปสู่แหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ

(4) ปัญหาเรื่องการขาดแคลนบุคลากร หรือทักษะของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว จัดเป็นอีกหนึ่งอุปสรรคสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ ไม่จำกัดเฉพาะปัญหาด้านการขาดแคลนบุคลากรทางการท่องเที่ยวและการผลิตทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ แต่ผู้ประกอบการบางส่วนในพื้นที่ยังมีความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการแข่งขัน การรวมกลุ่มของเครือข่ายผู้ประกอบการในบางพื้นที่ยังไม่เข้มแข็งเพียงพอที่จะสร้างอำนาจในการต่อรองเชิงเศรษฐกิจ

(5) ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับต่างๆ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ที่ยังมีความเข้าใจในแนวความคิดเรื่องการทำงานแบบบูรณาการอยู่ในระดับที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การแก้ไขปัญหา และพัฒนาพื้นที่ที่ผ่านมาในบางเรื่องไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่สะท้อนความขัดแย้งทางการเมืองของสมาชิกในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นขาดจิตสาธารณะ การแก้ปัญหาขาดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง รวมถึงภาคเอกชนในพื้นที่ยังดำเนินธุรกิจที่เล็งเห็นเฉพาะประโยชน์ส่วนตัว

➤ ความต้องการ และแนวทางการแก้ไขปัญหาของประชาชน

(1) ควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่า ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมความร่วมมือฟื้นฟูธรรมชาติ เช่น การปลูกปะการังเทียม สนับสนุนแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยกำหนดมาตรการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้เติบโตอย่างยั่งยืน

(2) ปรับปรุง และส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การบริการด้านการท่องเที่ยว ให้มีมาตรฐานสากล รวมถึงส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้ประกอบการ ตระหนักถึงความสำคัญในการต้อนรับนักท่องเที่ยวบนจิตสำนึกในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี

(3) จัดประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ประชาชน ซึ่งในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันเห็นตรงกันว่า เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัดฯ จากการสร้างแบรนด์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ และประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ยอมรับในวงกว้าง

(4) ให้องค์กรส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ และกำหนดมาตรการในการรักษามาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว

(5) สำรวจแหล่งท่องเที่ยวชุมชน จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ให้มีความสวยงาม น่าสนใจ และน่าประทับใจเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวชม กระจายรายได้แก่ประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ จะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและบริการรองรับกับการส่งเสริมการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น โครงการมัดคุเทศก์น้อย

(6) แนวทางการพัฒนาบุคลากรในสาขาธุรกิจต่าง ๆ ภาคประชาชนในกลุ่มจังหวัดฯ นำเสนอว่า ควรจัดตั้งหรือปรับปรุงศูนย์พัฒนาทักษะโดยรวมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ โดยให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้การอบรมสัมฤทธิ์ผลและเกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมให้ความสำคัญกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเพื่อเพิ่มพูนทักษะในการประกอบอาชีพ โดยการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและบริการ และจัดสร้างกลุ่มอาชีพให้มีแหล่งในการจำหน่ายสินค้าในชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เทคนิค กลยุทธ์ในการขายสินค้า และการพัฒนาทักษะให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่

(7) เพิ่มความเข้มงวดในการรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยว และประชากร โดยเพิ่มเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ฝึกอบรมอาสาสมัครในชุมชนให้มีความรู้ในการบริหารจัดการความปลอดภัย และคุ้มกันชุมชนของตนเอง ติดตั้งไฟฟ้าตามถนนหนทางต่างๆ ติดตั้งกล้อง CCTV ในพื้นที่ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ

(8) ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกระดับ ทำในระดับกระทรวง กรม จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อผลักดันสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาจังหวัดให้เหมาะสมเป็นระบบ เชื่อมโยงระหว่างคมนาคมสายหลัก สายรอง และท้องถิ่นทั้งทางบกและทางทะเล รวมถึงการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมกับท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต กระบี่ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว นักลงทุนและประชาชนได้สะดวกรวดเร็วและปลอดภัย ลดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2: การสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและประมงที่มีศักยภาพในพื้นที่เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ในประเด็นยุทธศาสตร์นี้เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพของจังหวัดให้มีการสร้างมูลค่าที่สูงขึ้น โดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ นำนวัตกรรมเข้ามาสร้างมูลค่าสินค้าแปรรูป และพัฒนาการเพาะปลูก การทำประมง และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมูลค่าสูง การเก็บเกี่ยวอย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และช่วยลดต้นทุนการผลิต สามารถสร้างความเข้มแข็งให้เครือข่ายเกษตรกรได้อย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาอย่างบูรณาการ

➤ สภาพปัญหาเกี่ยวกับสินค้า และศักยภาพของภาคการเกษตร ของวิสาหกิจชุมชน

(1) รายได้และเศรษฐกิจหลักของกลุ่มจังหวัดยังผูกขาดเฉพาะในภาคธุรกิจท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว โดยมูลค่าทางเศรษฐกิจยังคงพึ่งพิงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและขาดการเชื่อมโยงกับภาคธุรกิจอื่น ๆ ส่งผลให้เกิดปัญหาความแตกต่างทางสถานภาพทางสังคม และชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ประกอบการและเกษตรกรภายในกลุ่มจังหวัดฯ

(2) ปัญหาด้านการเกษตรเป็นจุดอ่อนสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยในปัจจุบันเกษตรกรจำเป็นต้องเผชิญกับปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยต่างๆ ที่มีราคาสูงขึ้น พื้นที่เพาะปลูกมีลดน้อยลง บางส่วนยังขาดความรู้ด้านเทคโนโลยี และขาดเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ มีหนี้สินที่ยังต้องการให้ภาครัฐเข้าไปให้ความรู้และสนับสนุนเงินทุน

(3) ผลผลิตทางการเกษตรบางรายการมีราคาตกต่ำ และไม่มีเสถียรภาพ ราคาสินค้าพืชเศรษฐกิจภาคการเกษตร (ปาล์ม ยางพารา) มีความผันผวน และพืชที่เพาะปลูกส่วนมากเป็นพืชเชิงเดี่ยวที่อาจก่อให้เกิดปัญหาด้านความเสื่อมโทรมของดินได้ ไม่มีตลาดกลางสินค้าเกษตร

(4) เส้นทางขนส่งภาคการเกษตรไม่สะดวก ขาด รุด สร้างภาระค่าใช้จ่ายด้านการขนส่ง

(5) การเจริญเติบโต และการขยายตัวของสังคมเมืองจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ ส่งผลต่อระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติที่เคยมีอยู่ในสังคมแต่ดั้งเดิมเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากมีประชากรต่างถิ่นเดินทางเข้ามาอยู่อาศัย และประกอบอาชีพเป็นจำนวนมากทำให้ขาดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน รวมถึงภาระหน้าที่ในเวลาอันจำกัด และแนวทางการใช้ชีวิตรูปแบบใหม่ส่งผลให้คนส่วนใหญ่พึ่งตนเอง อันนำไปสู่การแบ่งพรรคแบ่งพวกในสังคม

(6) ปัญหาเอกสิทธิ์ที่ดินทำกินของราษฎร เกษตรกรมีการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวน

(7) การขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร เนื่องจากไม่มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ สถานที่กักเก็บน้ำและแหล่งน้ำจากระบบชลประทานในระบบมีพื้นที่น้อย

(8) ขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรในการเพาะปลูก

(9) ปัญหาขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร ต้องพึ่งแรงงานต่างด้าว จึงเป็นอีกหนึ่งประเด็นสำคัญที่กลุ่มจังหวัดฯ จะต้องแก้ไข การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ประกอบการ การขาดการ

ประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ปัญหาแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ นอกเหนือจากจะเป็นอุปสรรคต่อการจัดระเบียบสังคมในพื้นที่แล้วนั้น ยังส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชน ความระแวงต่ออาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการแพร่กระจายของยาเสพติดอีกด้วย

(10) ขาดการทำนำผลงานวิจัยมาพัฒนาต่อยอดในการผลิตสินค้าเกษตรและประมง รวมทั้งการจัดการตลาดในระดับ SME และตลาดเพื่อการส่งออก ทำให้มูลค่าภาคการเกษตรอยู่ในระดับต่ำ ไม่เกิดรายได้เพียงพอในการพัฒนาสาขาเกษตรกรรมและสัตว์น้ำ

➤ ความต้องการและแนวทางการแก้ไขปัญหาจากภาคประชาชน

(1) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการผลิตพืชเศรษฐกิจ เช่น ปาล์ม น้ำมัน ยางพารา และผลผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ รวมถึงการประมง และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งมูลค่าสูง รวมถึงขยายองค์ความรู้ในการจัดเก็บผลผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรในกรณีที่จะต้องเผชิญปัญหาภาวะราคาสินค้าเกษตรผันผวน (ตกต่ำ) รวมถึงการเผยแพร่เทคโนโลยีการผลิตพลังงานทดแทนจากปาล์ม น้ำมัน หรือกากของเสียจากการเกษตรอื่น ๆ

(2) พัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการสร้างรายได้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และรักษาสถานการผลิตให้เป็นของเกษตรกรในท้องถิ่น ไม่เน้นการสร้าง ความมั่นคงตามแนวคิดนิยม และที่สำคัญที่สุดคือบูรณาการระบบการผลิตภาคการเกษตร (พืช ประมง และปศุสัตว์) เข้ากับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และภาคการผลิตในพื้นที่เพื่อสร้างอาชีพ และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและประชาชนอย่างทั่วถึง

(3) การลดต้นทุนการผลิตภาคการเกษตร เช่นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ แทนปุ๋ยเคมี รวมทั้งอาหารและเวชภัณฑ์ของปศุสัตว์ และการทำประมง

(4) การเร่งหาพื้นที่เพาะปลูกให้กับเกษตรกร เพื่อลดปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวน

(5) สนับสนุนส่งเสริมการให้ความรู้ วิชาการและเทคโนโลยีการเกษตรที่ทันสมัย รวมถึงการส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสาน รวมไปถึงช่องทางการตลาด

(6) สนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพและสนับสนุนการจัดตั้งแหล่งในการจำหน่ายสินค้าชุมชน ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร รวมทั้งอาหารและเวชภัณฑ์ของปศุสัตว์และสัตว์น้ำ การปรับรูปแบบของสินค้า OTOP ให้มีความน่าสนใจ และน่าจับจ่ายใช้สอย บนพื้นฐานการผลิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานระดับสากล

กล่าวโดยสรุป การแก้ปัญหาและการดำเนินงานตามแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งสรุปจากแนวความคิดของประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการพัฒนาพื้นที่โดยตรง จะวางอยู่บนพื้นฐานของการทำงานแบบบูรณาการอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การให้บริการ และยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยว และการยกระดับขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตร และประมง อาทิเช่น ยางพารา ปาล์ม การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมูลค่าสูง สามารถเชื่อมโยงสาขาธุรกิจประเภทอื่น ๆ เข้ากับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการตลาด ซึ่งกลุ่มจังหวัด

ภาคใต้ฝั่งอันดามันได้วิเคราะห์ถึงรายละเอียดในประเด็นต่างๆ และนำไปเป็นโจทย์ในการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และเป็นหนึ่งในกลไกหลักสำหรับการแปลงแผนพัฒนาฯ ไปสู่แผนปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดฯ ประจำปี พ.ศ. 2557 ในส่วนต่อไป